

Jaarverslag schooljaar 2020-2021

Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Groningen Stad

Inleiding

Hieronder op pagina 1 de samenvatting van het schooljaar 2020-2021. In de bijlage daaronder staat bij de kengetallen meer duiding en achtergrond in historisch perspectief.

Het [bestuursverslag 2020](#) geeft de geïnteresseerde lezer meer verdiepende informatie.

Landelijke evaluatie Passend Onderwijs leidt tot koers 'inclusiever onderwijs'

Eind 2020 is door OCW de landelijke evaluatie Passend Onderwijs uitgevoerd. Een belangrijke conclusie was dat de beelden in de publieke opinie en pers niet overeenkwamen met hoe in het onderwijs dit zelf werd ervaren. Passend Onderwijs wordt in de publieke opinie en pers vaak opgevat als inclusief onderwijs en dat was vooraf niet de doelstelling. Daarnaast is vastgesteld dat docenten onvoldoende betrokken zijn geweest bij de invoering van het stelsel Passend Onderwijs. O.a. op deze twee punten is door OCW en de onderwijsraden een nieuwe koers uitgezet. In een tijdsbestek van 15 jaren wordt er ingezet op inclusiever onderwijs waar docenten een grotere rol bij de vormgeving zouden moeten krijgen. De rol en taak van samenwerkingsverbanden wordt steviger gepositioneerd en ook voor ouders komt er een grotere rol door ondersteunpunten in te richten daar waar ze er nog niet zijn.

In ons samenwerkingsverband is die handschoen opgepakt en zijn we in het schooljaar 2020-2021 de gesprekken gestart met de schoolbesturen hoe we handen en voeten geven aan de nieuwe koers van inclusiever onderwijs.

De overige punten om bij stil te staan in 2020-2021

1. Het totaal aantal leerlingen in het samenwerkingsverband kent een beperkte krimp
2. Het aantal leerlingen in het VSO blijft stabiel laag en blijft fors onder het landelijk gemiddelde
3. De lichte groei van het aantal PrO leerlingen zet door
4. Opnieuw meer leerlingen in het regulier voortgezet onderwijs krijgen extra ondersteuning
5. De thuiszitters zijn moeilijk te meten en te vergelijken met voorgaande jaren i.v.m. de schoolsluiting vanaf december 2020 en de eerdere schoolsluiting in 2019-2020
6. Het aantal Voortijdig Schoolverlaters (VSV) daalt opnieuw
7. De ondersteuning aan scholen en ouders/leerling door de ECT-ers blijft intensief, kent een hoge waarderingsfactor door ouders en wordt, blijkt uit de gesprekken op school, zeer gewaardeerd door de medewerkers op de scholen. De ECT formatie is uitgebreid en heeft een nieuwe specifieke taak gekregen m.b.t. de realisatie van de VO-VSO verbinding
8. Van de diverse maatwerkvoorzieningen wordt intensief gebruik gemaakt
9. Het samenwerkingsverband kent een gezonde financiële positie en zit m.b.t. met 2,6% vermogen ruim onder de nieuwe landelijk norm van 3,5%
10. De aansluiting onderwijs-jeugdhulp is ondergebracht in een vernieuwde overeenkomst met de partners (PO-MBO-Gemeente-WIJ-GGD): het Thuiszitterpact 2.0 lopend tot en met 2024
11. T.a.v. de privacy wetgeving zetten de scholen en het samenwerkingsverband stevig in op AVG proof uitwisselen via het digitale systeem Indigo. Ook leerplicht gemeente Groningen sluit hier op aan als het gaat om zorgwekkend verzuim en thuiszitten
12. Er worden stappen gezet op de scholen rondom begeleiding bij hoogbegaafdheid

Tot slot

Uit evaluatie en onderlinge overleggen wordt er door de ALV, de RvT, de OPR en directie-bestuur positief gedacht over de werking van en de onderlinge samenwerking binnen het samenwerkingsverband zonder overigens daarbij achterover te leunen. Uiteraard zijn er kritische opmerkingen te plaatsen en wordt er volop doorontwikkeld om de leerlingen die het nodig hebben nog beter te kunnen begeleiden.

Bijlage - Kengetallen 2020-2021

De kengetallen die worden genoemd betreffen het schooljaar 2020-2021, met tussen haakjes de getallen uit resp. 2019-2020 en 2018-2019.

Totaal aantal leerlingen in het samenwerkingsverband - beperkte krimp in 2020-2021

In 2020-2021 zaten er 16.390 (16.666 - 16.811) leerlingen in het onderwijs in de gemeente Groningen op 33 vestigingen. Ca. 60% (60-60) daarvan zit in een HAVO/VWO stroom. Ongeveer 40% van de leerlingen komt uit omliggende gemeenten. De krimp is van beperkte omvang. NB De telling 1-10-21 laat met 16.118 zien dat de krimp in het regulier onderwijs niet doorzet (op 1-10-20 waren er 16.115 leerlingen).

Leerlingen in het VSO en PrO - percentage vso leerlingen blijft stabiel laag, lichte groei PrO zet door
Het aantal leerlingen in het VSO blijft stabiel laag met 275 (255 - 264) leerlingen, dat is 1,7% van het totaal aantal leerlingen. Weliswaar een lichte groei (0,1%) maar passend bij eerdere jaarlijkse schommelingen. Het landelijk gemiddelde is 3,7%. Voor een verwijzing naar het speciaal onderwijs is een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig. Deze wordt door het samenwerkingsverband via de Commissie van Advies afgegeven. De Commissie van Advies geven we vorm met de samenwerkingsverbanden Primair Onderwijs en VO Ommelanden.

Er zijn door ons samenwerkingsverband 67 (123 - 120) TLV's vso afgegeven. Een forse daling die zowel plaatsvond bij de po-vo overstap als bij de aanmeldingen vanuit het VO. Dit is tegen de landelijke trend in van een lichte stijging. De daling komt tot uiting in de leerlingenaantallen vso in 2021-2022. Daar zien we de daling vso terug met 243 vso leerlingen per 1-10-21 (op 1-10-21 waren er 276 vso leerlingen).

In het PrO was het aantal leerlingen 514 (499 - 479). Opnieuw een lichte groei (0,1%) in het PrO hier deels veroorzaakt door een groter aantal leerlingen in leerjaar 2, 3 en 4. Het aantal leerlingen onderinstroom nam af naar 96 leerlingen (108- 98). De zij-instroom was 29 leerlingen (40 - 39) en neemt dus ook af. Het percentage ligt bij het PrO op het landelijk gemiddelde van 3,1%, ook landelijk is het % licht oplopend. Er is een groeiend aantal leerlingen waarbij de leerachterstanden groter is dan op basis van de intelligentie mag worden verwacht. Dit is onderwerp van gesprek met het samenwerkingsverband PO.

NB De leerlingenaantallen PrO op 1-10-21 laat met 537 een stijging zien, dat zijn 23 leerlingen meer dan het jaar daarvoor. Vertraagde uitstroom in klas 4 en hoger lijkt zo op het eerste gezicht de oorzaak. De analyse pakken we verder op met de PrO scholen.

Leerlingen met ondersteuning in het regulier voortgezet onderwijs - meer leerlingen profiteren

Er waren in 2020-2021 in totaal 2441 (2267 - 2199) leerlingen in het regulier onderwijs met een vorm van extra ondersteuning waarvoor de reguliere scholen middelen van het SWV hebben ontvangen. Dat is 15,1% (14,1 - 13,2). Allen hebben een OPP (ontwikkelingsperspectiefplan). De stijging vindt plaats bij de leerlingen met leerachterstanden in het VMBO (50 leerlingen) en een groeiend aantal leerlingen met sociaal-emotionele problematiek in HAVO/VWO die extra aandacht vraagt (100 leerlingen). De groei in het VMBO is opvallend: er zijn minder VMBO leerlingen bij de onderinstroom, maar binnen die groep meer leerlingen dan voorheen met leerachterstanden. Dit is onderwerp van gesprek met het samenwerkingsverband PO. De groei kon worden betaald uit de lopende begroting. In 2020-2021 is er 190 fte (148 - 128) fte op extra ondersteuning ingezet door de PrO-VMBO-HAVO-VWO scholen. Aan het oplopende aantal fte's is naar verwachting nu een einde gekomen.

M.b.t. de financiering van de leerlingen met een OPP hebben we begin 2021 het besluit genomen om die vast te zetten op het jaar 2020-2021. Dit omdat we ongewis zijn over de Corona effecten op het aantal OPP's. Hiermee bieden we de scholen financieringszekerheid.

Thuiszitters - moeilijk te meten en te vergelijken aantal thuiszittende leerlingen (Corona)

Corona heeft uiteraard ook invloed gehad op het aantal thuiszitters. De december en maart meting waren niet representatief i.v.m. de schoolsluitingen. In juni 2021 waren de scholen weer open en waren er 73 thuiszitters vallend onder de landelijke definitie. Het aantal ziekgemelde leerlingen was 33. De thuiszittende leerlingen hebben onze volle aandacht i.s.m. de gemeente Groningen. Het resultaat van de aandacht was o.a. dat 61 leerlingen (62 - 41) in 2020-2021 terug naar onderwijs zijn geleid.

Voortijdig Schoolverlaters (VSV) - aantal VSV-ers daalt

Samenwerkingsverband VO Groningen Stad is namens de scholen verbonden aan het Regionaal Meld- en coördinatiecentrum (RMC) 03 (gemeenten Groningen, Midden-Groningen en Westerkwartier) waarbinnen het onderwijs (VO-MBO) samenwerkt met de gemeente om voortijdig schooluitval te voorkomen. De samenwerking is opnieuw in een convenant vastgelegd voor de periode 2020-2024. Vanuit het Rijk ontvangt RMC 03 jaarlijks €1,2 M voor de uitvoering van de plannen. Het VO profiteert hiervan middels de inzet van een doorstroombegeleider VO-MBO, extra inzet VO WIJ en trajecten voor leerlingen waarvan de verantwoordelijkheid van de bekostiging voor extra ondersteuning onduidelijk is. In het laatst gemeten schooljaar waren er 38 (50 - 60) VSV-ers in het VO. Dat is 0,24% van het aantal leerlingen (landelijk 0,40%).

Ondersteuning scholen en ouders door ECT - inzet ECT blijft intensief met hoge waarderingsfactor

In het SWV functioneert een Expertise- & Consultatie Team (ECT). Bovenschools bestaat het ECT vanaf 1 april 2021 uit vijf deskundigen (2,9 fte) die samen met deskundigen in de scholen het SWV, de scholen en de ouders ondersteunen met als doel passend onderwijs voor leerlingen te realiseren.

Dit schooljaar is een project van start gegaan waarbij twee ervaren ECT-medewerkers opereren in de verbinding VO-VSO. Vanaf april 2020 is er daarom tijdelijk een vervangende ECT-medewerker aangesteld voor de taakomvang van 0,6 fte.

Het ECT heeft zich ontwikkeld tot een orgaan in het SWV waarin met veel deskundigheid complexe problematiek samen met de school wordt opgepakt. Voor ouders is er een onafhankelijke ouderondersteuner beschikbaar die geen relatie heeft met de school. Tevredenheidsonderzoek laat zien dat de expertise en inzet van de ECT-ers als zeer waardevol wordt beoordeeld ('overall' waarderingscijfer is een 8 op een schaal van 1-10).

In schooljaar 2020-2021 heeft het ECT 428 (425 - 420) casussen behandeld. Veruit de meeste verzoeken voor advies en ondersteuning komen vanuit school (362), vanuit ouders of externe partijen kwamen 44 verzoeken voor ondersteuning. In 3 gevallen (9 - 10) is het ECT als ouderondersteuner ingeschakeld.

Maatwerkvoorzieningen - intensief gebruik van maatwerk op meerdere plaatsen

Er zijn diverse maatwerkvoorzieningen in het samenwerkingsverband actief. De maatwerkvoorzieningen dragen in belangrijke mate aan het behoud van onderwijsperspectief voor de leerlingen en/of het terugleiden naar regulier of speciaal onderwijs. Alle voorzieningen hebben apart hun verantwoordingen ingeleverd. Daaruit blijkt dat Corona leidde tot bijzondere omstandigheden, waarbij wel intensief contact is onderhouden met de leerlingen. Er is op alle voorzieningen veel aandacht voor de ontwikkeling van kwaliteit op ondersteuning en aansluiten bij en terugleiden naar onderwijs als belangrijk doel. Vrijwel alle maatwerkvoorzieningen kenden een stabiele bezetting. I.t.t. de scholen die te maken hadden met schoolsluitingen t.g.v. Corona zijn juist de maatwerkvoorzieningen wel open gebleven voor de kwetsbare doelgroep die ze begeleiden.

Het aantal leerlingen in OPDC Stad TTVO was 61, in OPDC Stad Rebound 64. In OPDC Gomarus lesplaats 17, trajectgroep 25 en advies op locatie 107. In maatwerk VSO Erasmus zaten 118 leerlingen waarvan 54 van ons samenwerkingsverband. Cluster 3 maatwerk op de Van Liefland heeft 10 leerlingen bediend. Portalis en de PrO scholen verrichten eveneens maatwerk.

Financiële positie - het swv heeft een gezonde financiële positie

De groeimogelijkheden voor de ondersteuning in het samenwerkingsverband, zoals in de laatste jaren het geval was, zijn bereikt. Jaarlijks besteden we bijna €20 miljoen aan ondersteuning in het regulier en speciaal onderwijs. De financiële reserve eind 2020 zit met 2,6% ruim onder de landelijke norm van 3,5%. We hebben extra ingezet op de ontwikkeling van kleinschalige onderwijsvormen in HAVO/VWO om meer leerlingen de kans te bieden aansluiting te houden bij het onderwijs. Met die inzet zijn de reserves rond het gewenste optimum gebracht.

Aansluiting onderwijs-jeugdhulp - 'zo hard gelopen en toch nog zo ver te gaan'

Met de gemeente Groningen zijn we stappen aan het maken om de aansluiting onderwijs-jeugdhulp te optimaliseren. We doen dat binnen het Thuiszitterspact. De ketenpartners onderwijs en gemeente werken daarin samen en bereiken resultaten op zaken als het regelen van doorzettingsmacht, afstemming op vrijstellingen, tegengaan van thuiszitters en verzuim en de gezamenlijk inzet op maatwerkaanpak onderwijs-jeugdhulp. Op alle scholen functioneren AOJ-teams (Aansluiting/Afstemming Onderwijs Jeugdhulp). Naast de school en het samenwerkingsverband zijn in de AOJ teams leerplicht, GGD en VO WIJ gepositioneerd. In 2020 leverde de evaluatie op dat de thuiszitters veel beter in beeld zijn, dat de partners er in slagen om leerlingen en jongeren weer terug te leiden naar school en er meer AVG proof wordt gewerkt. Daarnaast weten de partners in het Thuiszitterspact elkaar beter en sneller te vinden en leert men steeds beter elkaars taal te verstaan.

Medio 2021 hebben we het Thuiszitterspact in een nieuwe overeenkomst voor 2021 tot en met 2024 afgerond (TP 2.0), waarbinnen de verbinding onderwijs & jeugdhulp sterker is verankerd.

We hebben als onderwijs een sterke wens om vormen van jeugdhulp in de school te positioneren. De concretisering daarvan blijft alsnog achter bij onze ambitie vanuit het onderwijs.

Privacy wetgeving - scholen en samenwerkingsverband zetten stevig in op AVG proof uitwisselen

We zijn intensief aan het professionaliseren m.b.t. veilige digitale uitwisseling van persoonsgegevens. We gebruiken daarvoor de webbased applicatie 'Indigo'. De scholen, het samenwerkingsverband en leerplicht (voor de verzuim module) zijn er op aangesloten. De wens om ook VO WIJ en GGD (beide partners in de AOJ teams op de scholen) aan te laten sluiten laat op zich wachten. Het systeem wordt voortdurend geüpdatet. Dat is intensief voor het samenwerkingsverband om de informatie voor de updates te verzorgen. Gebruikers (de scholen met name) hebben te maken met gewenning, maar men erkent de noodzaak.

Werkgroep Hoogbegaafdheid - volop beweging op de scholen

De werkgroep kijkt terug op een goed en zinvol jaar. Er is een slag gemaakt in de scholing en er worden op veel scholen stappen gezet om de begeleiding en het aanbod voor hoogbegaafde leerlingen steeds passender te maken. De ene school maakt daar grotere stappen in dan de ander. Toch is op alle scholen ontwikkeling in gang gezet. Het denken over, kritisch kijken naar en het aanpassen van het eigen aanbod heeft op alle scholen aandacht. De kartrekkersgroep is divers en vult elkaar goed aan. Er zijn dit schooljaar negen bijeenkomsten met de kartrekkers geweest en vier met alle aandachtsfunctionarissen op de scholen. Gebleken is dat online vergaderen heel effectief is! Maar bijeenkomsten waarbij je kunt sparren en in verschillende werkvormen kunt overleggen is wel een aanvulling die men hoopt volgend schooljaar weer te kunnen organiseren.